Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2026. gada 6. novembrī
(OR. en)

15393/26

Starpiestāžu lieta:
2025/0581 (CNS)

FISC 393
ECOFIN 1419
MI 1132
SAN 768
UD 320

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Padome
Temats:	Projekts – Padomes Direktīva, ar kuru groza Direktīvu (ES) 2020/262 par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu attiecībā uz jēltabaku, tabakas izstrādājumiem un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem – vispārēja pieeja

Pielikumā pievienots prezidentvalsts kompromisa teksts.

2025/0581 (CNS)

Projekts

PADOMES DIREKTĪVA,

ar kuru groza Direktīvu (ES) 2020/262 par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu un Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecībā uz jēltabaku, tabakas izstrādājumiem un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu [1],

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu [2],

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

[1] OV C […], […], […]. lpp.

[2] OV C […], […], […]. lpp.

(1) Padomes Direktīvā (ES) 2020/262 [3] ir noteikts vispārējs režīms akcīzes nodoklim, ko iekasē par konkrētu akcīzes preču, tostarp tabakas izstrādājumu, uz kuriem attiecas Padomes Direktīva 2011/64/ES [4], patēriņu. Direktīva 2011/64/ES, ar ko noteica tabakas izstrādājumiem piemērojamā akcīzes nodokļa struktūru un likmes, no 2028. gada 1. janvāra tiek aizstāta ar Padomes Direktīvu (ES) XX/XXX *[PB: lūgums ievietot vienā dienā ar šo direktīvu pieņemtās Padomes Direktīvas par tabakai un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm numuru un gadu]* [5]. Direktīva (ES) XX/XXX *[PB: lūgums ievietot vienā dienā ar šo direktīvu pieņemtās Padomes Direktīvas par tabakai un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm numuru un gadu]* attiecas uz jēltabaku un vairākiem jauniem izstrādājumiem, kurus izmanto par tabakas izstrādājumu aizstājējiem un kuri satur tabaku vai nikotīnu. Tādējādi būtu jāgroza saraksts ar akcīzes precēm, uz kurām attiecas Direktīva (ES) 2020/262, lai aptvertu arī jēltabaku un visus minētos izstrādājumus.

---

3 Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

4 Padomes Direktīva 2011/64/ES (2011. gada 21. jūnijs) par tabakas izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm (OV L 176, 5.7.2011., 24. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/64/oj).

5 Padomes Direktīva XX/XXX [*PB: lūgums ievietot vienā dienā ar šo direktīvu pieņemtās Padomes Direktīvas par tabakai un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm numuru un gadu*].

(1.a) Padomes Direktīvā 2006/112/EK [6], ar ko izveido kopējo pievienotās vērtības nodokļa (PVN) sistēmu, "akcīzes preces" šīs direktīvas nolūkiem ir definētas kā "… *energoprodukti, alkohols un alkoholiskie dzērieni, kā arī tabakas izstrādājumi, kā definēts spēkā esošajos Kopienas tiesību aktos*…" [7].

(1.b) Ņemot vērā to, ka Padomes Direktīvas (ES) XX/XXX *[PB: lūgums ievietot vienā dienā ar šo direktīvu pieņemtās Padomes Direktīvas par tabakai un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm numuru un gadu]* darbības joma ir paplašināta, lai aptvertu jaunus izstrādājumus, kas satur tabaku vai nikotīnu, kā minēts iepriekš, pašreizējā "akcīzes preču" definīcija Direktīvā 2006/112/EK būtu jāgroza, lai papildus tabakas izstrādājumiem ietvertu arī minētos jaunos izstrādājumus.

(2) Lai nodrošinātu pārkāpumu un iespējamas novirzīšanas atklāšanu, uz jēltabakas piegādes ķēdes darbībām būtu jāattiecina Direktīvā (ES) 2020/262 noteiktās kontroles un pārvietošanas prasības. Tomēr, ņemot vērā slogu, ko tās radītu mazajiem audzētājiem, un ierobežoto krāpšanas risku, dalībvalstīm būtu jāatbrīvo tabakas audzētāji, to organizācijas un to apvienības no minētajām kontroles un pārvietošanas prasībām, ar noteikumu, ka tie nav iesaistīti jēltabakas pārveidē par tabakas izstrādājumiem.

---

6 Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

7 Padomes Direktīvas 2006/112/EK 2. panta 3. punkts.

(3) Lai nodrošinātu, ka jaunās akcīzes nodokļa kategorijas, kas paredzētas Padomes Direktīvā (ES) XX/XXX *[PB: lūgums ievietot vienā dienā ar šo direktīvu pieņemtās Padomes Direktīvas par tabakai un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm numuru un gadu]*, tiek pienācīgi integrētas Direktīvā (ES) 2020/262, orientējošajiem lielumiem attiecībā uz iegādēm, ko privātpersonas veic personīgai lietošanai, būtu jāpievieno jaunas kategorijas.

(4) Pašreizējie orientējošie lielumi, ko dalībvalstis var paredzēt, nosakot, vai iegāde ir veikta privātpersonas personīgai lietošanai, nav mainījušies kopš to ieviešanas ar Padomes Direktīvu 92/12/EEK [7]. Uz nodokļiem balstīta pārrobežu iepirkšanās, kad privātpersonas nopērk tabakas izstrādājumus citā dalībvalstī un nogādā tos mājās patēriņam, samazina faktisko cenu, par kādu tabaka ir pieejama. Tas apdraud valstu sabiedrības veselības politiku, ietekmējot centienus samazināt smēķēšanas izplatību. Ieinteresēto personu vidū pastāv plašs konsenss par to, ka ES tabakas nodokļu politikai būtu jāpalīdz samazināt nodokļu atšķirības starp dalībvalstīm. Tāpēc, lai atbalstītu iekšējā tirgus pienācīgu darbību un izvairītos no konkurences izkropļojumiem, pašreizējie tabakas izstrādājumiem paredzētie orientējošie lielumi būtu jāsamazina.

(5) Turklāt ir izrādījies, ka ir sarežģīti piemērot jēdzienu "personīgā lietošana". Lai vienkāršotu Direktīvas (ES) 2020/262 izpildes panākšanu, dalībvalstīm pēc paziņošanas Komisijai vajadzētu būt iespējai atkāpties no pašreizējiem kritērijiem, ar kuriem nosaka, vai akcīzes preces ir paredzētas privātpersonas personīgai lietošanai, un tā vietā ņemt vērā tikai vienu kritēriju, proti, tabakas izstrādājumu un ar tabaku saistītu izstrādājumu daudzumu. Šajā nolūkā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt fiksētus akcīzes preču daudzumus. Tas varētu arī palīdzēt palielināt juridisko noteiktību, kad tiek piemēroti noteikumi par iegādēm, ko privātpersonas veic savai personīgai lietošanai.

---

[7] Padomes Direktīva 92/12/EEK (1992. gada 25. februāris) par vispārēju režīmu akcīzes precēm un par šādu preču glabāšanu, apriti un uzraudzību (OV 1992 L 76, 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/12/oj).

(5.a) Būtu jāprecizē, ka akcīzes nodokli tabakas izstrādājumiem un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem, ko privātpersona iegādājusies personīgai lietošanai, patēriņa dalībvalstī var iekasēt saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja šādu izstrādājumu laišana tirgū minētajā dalībvalstī ir aizliegta. Saskaņā ar Līgumiem dalībvalstis to pašu principu var brīvi piemērot izstrādājumiem, piemēram, orālai lietošanai paredzētai tabakai, kā definēts Direktīvas 2014/40/ES 2. panta 8. punktā, kas neietilpst šīs direktīvas darbības jomā.

(6) Tāpēc Regula (ES) 2020/262 un Direktīva 2006/112/EK būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu (ES) 2020/262 groza šādi:

1) direktīvas 1. panta 1. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) jēltabaka, tabakas izstrādājumi un ar tabaku saistīti izstrādājumi, uz ko attiecas Padomes Direktīva

(ES) XX/XXX *.”;

* Padomes Direktīva XX/XXX [PB: lūgums ievietot vienā dienā ar šo direktīvu pieņemtās Padomes Direktīvas par tabakai un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem piemērotā akcīzes nodokļa struktūru un likmēm numuru, gadu, OV atsauci un ELI].”;

2. direktīvas 32. panta 3. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) tabakas izstrādājumiem un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem:

– cigaretēm: 200 vienības,

– cigāriem vai cigarillām: 200 vienības,

– smēķējamai tabakai, citiem tabakas izstrādājumiem: 500 g,

– ūdenspīpju tabakai: 500 g,

– karsējamai tabakai: 400 vienības vai 130 g citos formātos,

– elektronisko cigarešu šķidrumiem: 40 ml,

– nikotīna maisiņiem, citiem nikotīna izstrādājumiem: 280 g;”;

3. direktīvas 32. pantā iekļauj šādu 3.a un 3.b punktu:

“3.a Atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalstis var paredzēt fiksētus tabakas izstrādājumu un ar tabaku saistītu izstrādājumu daudzumus, lai uzskatītu 1. punktā minētās akcīzes preces par paredzētām privātpersonas personīgai lietošanai. Izņemot cigaretes, šie fiksētie daudzumi nav mazāki par 3. punkta a) apakšpunktā noteikto orientējošo daudzumu. Attiecībā uz cigaretēm fiksētais daudzums nav mazāks par daudzumu, kas vienāds ar 3. punkta a) apakšpunktā noteikto orientējošo daudzumu, kurš palielināts par 50 %.

3.b Dalībvalstis, kuras nolemj izmantot atkāpi saskaņā ar 3.a punktu, par to iepriekš paziņo Komisijai.

3.c Dalībvalstis var arī paredzēt, ka akcīzes nodoklis kļūst iekasējams patēriņa dalībvalstī attiecībā uz tabakas izstrādājumiem un ar tabaku saistītiem izstrādājumiem, kas jau ir nodoti patēriņam citā dalībvalstī, ja šādu izstrādājumu laišana tirgū patēriņa dalībvalstī ir aizliegta.”;

4) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“50.a pants

Tabakas audzētāji, to organizācijas un apvienības

1. Dalībvalstis izslēdz tabakas audzētājus, to organizācijas un apvienības no 14. līdz 21., 24. līdz 28., 30. līdz 31., 33. līdz 42. panta un 44. līdz 47. panta prasībām un no citām prasībām, kas attiecas uz jēltabakas akcīzes nodokļa iekasējamību, ar noteikumu, ka tie nav iesaistīti jēltabakas pārvēršanā tabakas izstrādājumos.

2. Jēltabakas kaltēšana vai žāvēšana netiek uzskatīta par jēltabakas pārveidošanu par tabakas izstrādājumiem.

3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, dalībvalstis var izveidot mehānismus, lai kontrolētu jēltabakas pārvietošanu, turēšanu un uzglabāšanu, kas pilnībā notiek to teritorijā.”.

1.a pants

Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu tiek grozīta šādi:

direktīvas 2. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Par “akcīzes precēm” uzskata preces Padomes Direktīvas (ES) 2020/262 1. panta 1. punkta nozīmē, bet ne gāzi, ko piegādā, izmantojot dabasgāzes sadales sistēmu, kas atrodas Kopienas teritorijā vai tīklu, kas pievienots šādai sistēmai vai elektroenerģijai.”.

2. pants

1. Dalībvalstis līdz 2028. gada 30. jūnijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. panta prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

   Tās piemēro minētos noteikumus no 2028. gada 1. jūlija.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs/priekšsēdētāja